

Litteraturliste

Imran Rashid: Sluk

- Behavior design i teknologi, belønninger som motivation, menneskelig tænkning delt op i den langsomme og den hurtige hjernedel, den rationelle og den impulsstyrede automat-pilot.
- Magtfuld forretningsmodel. Salg af datamængder giver en unik indsigt i menneskers liv og forudsigelse af menneskers adfærd. Personnær teknologi transformerer vores hjerner på grund af den massive teknologisk udviklingen gennem de sidste 15-20 år.
- Dermed er menneskets behov for at kunne sortere, frasortere, filtrere, udvælge og fravælge de informationer, der når hjernen, enormt.
- Den frie vilje som en illusion.
- Behovskontrol som en nødvendighed, mestringsevne, udholdenhed, egenomsorg. Opmærksomheden er en sårbar og flygtig ressource for os. Risiko for mentalt ressource overtræk. Digitaliseringen lader til at nedbryde vores evne til at tage vare på os selv; manglende fred til hjernen.
- Livshistoriens betydning som en bremse: 4 zoner; familie, fritid, jeg og arbejde.
- Hvem har ansvaret for at udvikle, skabe, understøtte det udholdende menneske? Forældre, skolen, arbejdspladsen, IT branchen, sundhedsvæsenet, samfundet, politikerne, medierne.

Imran Rashid og Søren Kenner: Offline

- Afhængighedsdesign eller digital manipulation, menneskers opmærksomhed er drivkraften i den handel, pengestærk sektor; Google, Apple, Facebook, Amazon. Digital fragmenteringssyndrom. Forurening af vores psykosociale miljø og kognitive evner. Store tech-virksomheder arbejder målrettet på at manipulere mennesker og deres adfærd. Digital forurening, belastning, impulsive vaner. Online-basarens købmænd, distraktionsøkonomi.

Imran Rashid: Den største sundhedsrisiko bliver informations-overload, artikel

Imran Rashid: Ugens trendsætter: smartphonen er en digital popcornskål, vi ikke kan styre, artikel

Mobilens ulidelige lethed. Interview med Imran Rashid – Danmarks Biblioteksforening, artikel

Imran Rashid: Kendt læge advarer alle danskere: Det har påvirket os på måder, som vi slet ikke forstår, artikel

Richard H. Thaler: Adfærdsøkonomi – hvordan vi afslørede det ufornuftige menneske

- I 1980'erne havde adfærdsøkonomien sin spæde og meget svære begyndelse, og det var først i det nye årtusinde, at den slog igennem. Adfærdsøkonomiens konkurrent og modstander var hypotesen om det effektive marked og tilliden til de rationelle valg. Adfærdsøkonomien havde i stedet øje for det menneskelige valg og kendsgerninger. Fokus på tabsaversion var et vigtigt fund samt overraskende valg.
- Kahneman og Tversky opfandt prospektteorien med tabsaversion i modsætning til teorien om den forventede nytteværdi.
- Adfærdsøkonomien har fundet vej til finansmarkedet samt udviklingsøkonomi men ikke så meget makroøkonomien.
- Nudging som et vigtigt element i adfærdsøkonomien, tilskyndelse til bedre handling. Problemet med nudging er, at det kan anvendes til slette handlinger. Det kan også bruges markedsøkonomisk i opmærksomhedsøkonomien som tilskyndelse til forbrug af teknologi og materielle ting. Det kan også bruges imod opmærksomhedskulturen.

Hartmut Rosa: Fremmedgørelse og acceleration

- Det vigtigste spørgsmål er: Hvad er et godt liv, og hvorfor har vi ikke sådan ét?
- Subjektet er styret af et ikke-etisk artikuleret tidsregime. Tidsregimet kan analyseres gennem den sociale accelerations logik.
- Fremmedgørelse fra rum, ting, vores handlinger, fra tiden og fra sig selv og andre.
- Social acceleration, teknologisk acceleration, social forandring, tidstempo og tidshunger.
- Hastighedens drivkræfter: konkurrence og kapitalisme, social kappestrid, løftet om evighed, accelerationskredsløbet.
- Inerti/social deceleration: uforanderlige naturlige tidsgrænser, oaser af deceleration, dysfunktionel konsekvens, tilsigtet deceleration, strukturel.
- Totalitært accelerationsregime for det moderne subjekt, diskrepans mellem det moderne projekt om frihed kontra det sen-modernes virkelighed.
- Kritisk teori: forvrængning af kommunikation, anerkendelseskamp, en etisk kritik; det gode liv
- Desynkronisering
- Tidstyranni overfor subjekter, skyldighed
- mål og værdier fremfor økonomi og socialt pres
- Løsning overfor fremmedgørelsen: religion og kunst, musikalisering af hverdagslivet, resonans/samklang: fremmedgørelsens andet.

Studier i adfærdsøkonomi

- Easterlin paradoks, 1974: det gennemsnitlige selvrapporterede lykkeniveau på makro niveau i vestlige lande har været konstant siden 2.verdenskrig på trods af stor vækst i real indkomsten.
- Bogen: s.46 1985-2008 er den gennemsnitlige lykke faldet med 0,35, hvor indkomsten er steget. Dette forklares med tilpasningseffekten til en højere indkomst. Lykke og nytte hænger sammen. Kan penge købe lykke?
- Hartmut Rosa ville forklare tendensen med fald i lykke med en helt anden effekt end tilpasningseffekten; det skyldes accelerationssamfundet og fremmedgørelsen. Hvad er det gode liv?

John B.Davis: Individuals and Identity in Economics

- Udgangspunkt er et filosofisk problem: diskrepans imellem individets centrale placering og moralske værdi ift. samfund og økonomi kontra den neolibérale økonomi, der forstår mennesket som middel ift. profitmaksimering. Det er i modstrid med den fundamentale sandhed om menneskets værdi, og at samfundet skal understøtte denne værdi, hvilket også den økonomiske tænkning bør understøtte.
- Interessant er det også, hvordan den adfærdsøkonomiske tilgang forstår mennesket. (jfr.hele opmærksomhedsøkonomien).
- Ontologisk tilgang til identitet: Aristoteles' Individuation og Noonans Reidentification (enduring being)
- Adfærdsøkonomien: homo economicus subjekt + valg + realisme = fragmentering af subjekt i valg.
- nutidig økonomisk tænkning bør være mere åben overfor andre videnskaber, ikke kun matematik og naturvidenskab. Af hensyn til tænkning omkring subjektet i økonomien også andre videnskaber, for eksempel teologi, s.15.
- Hele problematikken i opmærksomhedsøkonomien er 'the atomistic individual conception' og multiple selves problems og fragmentering. Subjektet er frataget individuation (selv-virkeliggørelse) og reidentification som enduring beings. Subjektet er frataget moralsk værdi og central placering i samfund og økonomi. Er reduceret til middel for profitmaksimering i opmærksomhedsøkonomien.
- Thalers løsning med nudging: her har opmærksomhedsøkonomien slået sig ned, og Imran Rashid forsøger at løse det gennem Bénabou og Tiroles adfærds tilgang med selvkontrol. Findes der et alternativ?
- s.77 skabelse af identitet gennem kategorier og adfærdsregler, ellers angst for mangel på enhed, skaber utility maximization, at internal technology of anxiety reduction, de sociale medier har gjort deres indtog her.

-game theory anvendes til at undersøge interaction og individers natur, s.109 What individuals are depends on how their interaction is designed (i eksperimentet).

-Ross og tanken om self-reports og self narratives, forudsigelighed. Relationel conception of the individual.

-s.203 Governments, private organizations, scientists, researchers, public media and experts of all kinds are involved in a vast collective social identity information revolution. Compiling (samle), classifying, and organizing an exponentially expanding body of category-based information about people.

-s.209 forfatter: enduring beings: self-organizing via a second-order personal capability: selv-narratives.

-definition af self narrative: a special capability that individuals exercise in developing all the rest of their capabilities, continually combine personal histories and strategies for action as the person's own understanding of how she sees herself in developing her capabilities.

-The conception of capabilities, evolutionary forståelse sammen med social identity. Self-organizing individ; det er en second order personal identity, management. Individualisering gennem en reflektiv og selvevaluende proces, forandring, udvikling gennem en refleksion af fortid og fremtid, beslutningstagning, ny pathway og ift.andre. 1. og 3.person involveret. Subjektet som open-ended, forskellig og self-organizing. Self-narratives. Reasonable og awareness.

-Nedbrud af ratio i efterkrigstiden har ført til et paradigmeskifte ift. subjektstænkning indenfor økonomisk tænkning fra standard tænkning til adfærdsøkonomi. John B.Davis fra preferences til capabilities.

*Revidering af atomisme og multiple selves

*Nyere adfærdsøkonomi (f.eks.prospektteori), kontekstualiseret individ, behov for balance gennem selvkontrol, nudging (as if), interaktion og et fragmenteret individ. (dette har opmærksomhedsøkonomien udnyttet)

*Game Theory: interaktion, også her behov for et samlende begreb/balance, f.eks. team om subjekt.

*Evolutionstænkning: Davis, self-organizing system og udvikling, behov for balance princip gennem capabilities og self narratives.

Davis og Imran Rashid tænker en løsning i subjektet; self-narratives, mens Hartmut Rosa ser det udefrakommende gennem en desynkronisering af omgivelserne. Forskellige måder at løse subjektets fremmedgørelse på. 'En følelse af ikke rigtig at ønske at gøre, hvad man gør.' (passiv forståelse af menneskets tilstand.) Paulus: Det, jeg vil, gør jeg ikke, og det, jeg ikke vil, det gør jeg.'

Davis har også en positiv tilgang til subjektstænkning og systemet, det har Hartmut Rosa ikke.

Foucault og Duchrow ville tænke ind i denne governmentality af subjektet: galskaben og den æstetiske eksistens. Kan Hartmut Rosas desynkronisering tænkes lidt på denne måde?

Metafysikkens historie; Lars Christiansen

Øvrig litteratur, som bør læses

Outnumbered : from Facebook and Google to fake news and filter-bubbles - the algorithms that control our lives / By: Sumpter, David

New Dark Age, Technology and the end of the future, James Bridle

Overvågningskapitalismens tidsalder, kampen for en menneskelig fremtid ved magtens nye frontlinje, Shoshana Zuboff